

Oulun kaupungin kieliohjelma

Tavoitteet

Oulun kaupungin kieliohjelman tavoitteena on taata perusopetuksen ja lukion oppilaille laaja ja monipuolinen kielitaito tasapuolisesti kaupungin eri alueilla. Kieliohjelma toimii tehokkaana välineenä myös Oulun kansainvälistymisessä.

Kieliohjelman toteuttamisessa painotetaan myös taloudellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta, joka aikaansaadaan päiväkotien, koulujen ja opetusviraston tehokkaalla yhteistyöllä. Alueellista yhteistyötä eri koulujen ja kouluasteiden välillä tehostetaan ja informaatiota kielivalinnoista lisätään ja aikaistetaan.

Kieliohjelman perusajatuksena ja lähtökohtana on kieltenopiskelun jatkuvuus. Kaikille kielten opiskelijoille on turvattu jatko-opinto- mahdollisuus. Kieltenopiskelusta ja kielivalinnoista informoidaan vanhempia ja oppilaita jo 1. luokalta lähtien järjestelmällisesti ja yhtenäisin käytäntein. Ohjeet kielten tiedotustilaisuuksista tehdään yhteistyössä kieltenopettajien ja opetusviraston kanssa. Näissä vanhempainilloissa tulee olla mukana aina kieltenopettajia. Kouluoppaat uusitaan nykyistä selkeämmiksi, jotta eri koulualueiden kielipolut ovat hyvin nähtävillä.

Kieliohjelman toteutumisen keskeisenä ajatuksena on alueellinen ajattelu ja koulujen välinen yhteistyö. Oulun kaupungin koulut on jaettu 11 koulualueeseen. Alueen koulut ovat tottuneet tekemään yhteistyötä ja ne sijaitsevat alueellisesti lähellä toisiaan. Eri koulujen ja kouluasteiden tiivis yhteistyö on ehdoton edellytys kieliohjelman toteutumiseksi.

Perusopetus, luokat 1-6

1. Varhennettu kielenopetus

Kielenopiskelu voidaan aloittaa leikinomaisesti ja toiminnallisesti 1. tai 2. luokalla mahdollisuuksien mukaan.

2. A-kieli

Peruskoulun oppilaiden ensimmäinen vieras kieli (A-kieli, vähintään 16 vuosiviikkotuntia (perusopetus, luokat 3-9) aloitetaan pääsääntöisesti perusopetuksen 3. luokalla; (8 vuosiviikkotuntia, luokat 3-6).

A-kielen ryhmä perustetaan kouluun, jos kielen valinnoita on 12 oppilasta.

A-kielten tarjontaa monipuolistetaan niin, että Oulun kaupungin **jokaisella koulualueella** tarjotaan englannin lisäksi myös ranskan, ruotsin, saksan ja venäjän kieliä. Mikäli **omaan kouluun ei** muodostu 12 oppilaan kieliryhmää, **alueen koulut sopivat keskenään**, missä koulu(i)ssa A-englantia, -ranskaa, - ruotsia, - saksaa ja -venäjää opetetaan. Mikäli A-englannin, -ranskan, - ruotsin, -saksan ja -venäjän ryhmiä ei muodostu oman alueen kouluihin, voidaan tehdä **yhteistyötä yli aluerajojen**.

Oppilaan tulee tietää kielivalintaa tehdessään yläkoulu ja lukio, joissa hän jatkaa alaluokilla valittua A-kieltä.

Oppilaan matkakustannukset korvataan, jos koulumatka on vähintään 5 km.

3. Vapaaehtoinen A-kieli

Peruskoulun toinen, vapaaehtoinen A-kieli aloitetaan pääsääntöisesti 5. luokalla.

Vapaaehtoisen A-kielen ryhmä perustetaan, jos kielen valinneita on 12 oppilasta.

Vapaaehtoista A-kieltä tarjotaan alueellisesti kuten ensimmäistä A-kieltä niin, että **jokaisella koulualueella** on tarjolla vapaaehtoisina A-kielinä englanti, espanja, ranska, saksa, venäjä ja mahdollisuuksien mukaan myös muita kieliä. Jos **yksittäisiin kouluihin ei** muodostu 12 oppilaan kieliryhmiä, **alueen koulut sopivat keskenään**, mihin kouluihin vapaaehtoisten A-kielten ryhmät perustetaan. Mikäli vapaaehtoisen A-kielen ryhmiä ei muodostu oman alueen kouluihin, voidaan tehdä **yhteistyötä yli aluerajojen**.

Jos ensimmäisenä A-kielenä on muu kuin englanti, oppilas ohjataan valitsemaan vapaaehtoiseksi A-kieleksi englanti.

Vapaaehtoisen A-kielen minimituntimäärä on 5.-6. luokilla yhteensä kuusi vuosiviikkotuntia (7.–9. luokilla kuusi vuosiviikkotuntia; yhteensä vähintään 12 vuosiviikkotuntia/perusopetus).

Vanhempia ja oppilaita informoidaan vapaaehtoisten A-kielten valintamahdollisuuksista perusteellisesti ja riittävän aikaisin. Informaatiossa korostetaan sitoutumista kielenopiskeluun myös yläluokilla. Lisäksi painotetaan seuraavia näkökulmia:

- lapsi on itse innostunut ja halukas opiskelemaan uutta kieltä
- lapsella on toisen vieraan kielen opiskeluun tarvittavat taidot
- kielenopiskelu vaatii pitkäjänteisyyttä

- vapaaehtoisen A-kielen opiskelu lisää alaluokilla 5.-6. luokan oppilaan kokonaisviikkotuntimäärää kahdella tunnilla

Luokilla 1-6 voidaan järjestää lisäksi eri kielten lyhytkursseja.

Perusopetus, luokat 7-9

1. A-kieli

Kolmannella luokalla alkanut A-kielen opiskelu jatkuu alueen yläkoulussa. Jos alueen yläasteelle ei muodostu ryhmää, oppilailla on mahdollisuus opiskella kieltä toisen alueen yläkoulussa.

2. Vapaaehtoinen A-kieli

Pääsääntöisesti perusopetuksen viidenneltä luokalta alkaneen vapaaehtoisen A-kielen opiskelu jatkuu seitsemännellä luokalla alueen yläkoulussa. Vapaaehtoista A-kieltä opiskelevien 7. luokkalaisten oppilaiden tuntimäärä vaihtelee eri kouluissa. Uuden tuntijaon voimaantullessa (2004) käytäntöä pyritään yhtenäistämään niin, että kaikilla oppilailla on sama tuntimäärä.

Yläkoulun 8. ja 9. luokalla vapaaehtoisen A-kielen tunnit sisältyvät valinnaisaineisiin.

Vapaaehtoisen A-kielen oppimäärän tulee olla perusopetuksen päättyessä yhtä laaja kuin ensimmäisessä A-kielessä.

1.8.2002 lähtien vapaaehtoisen A-kielen numeroarvioinnin voi huoltajan pyynnöstä jättää pois oppilaan perusopetuksen päättöarvioinnista. Tällöin todistukseen tulee merkintä *suoritettu* (Opetushallituksen määräys 8.4.2002).

3. B1-kieli

Kaikissa Oulun kaupungin kouluissa opiskellaan vuosiluokilla 7-9 B1-kielenä ruotsia, mikäli oppilas ei ole aloittanut ruotsia A-kielenä.

4. Valinnainen B2-kieli

Valinnaisen kielen (B2) opiskelu aloitetaan kahdeksannella luokalla. Valinnaisia kieliä voivat olla ranska, saksa, venäjä, tai jokin muu kieli. B2-kielen ryhmä perustetaan, jos kielen valinneita on 12 oppilasta.

Kouluilla voi olla yhteisiä valinnaiskielten opetusryhmiä.

1.8.2002 lähtien B2-kielen numeroarvioinnin voi huoltajan pyynnöstä jättää pois oppilaan perusopetuksen päättöarvioinnista. Tällöin todistukseen tulee merkintä *suoritettu* (Opetushallituksen määräys 8.4.2002).

5. Kielten lyhytkurssit

Kouluilla voidaan järjestää myös lyhyempiä kielten opintokokonaisuuksia, jotka laaditaan koulukohtaisesti tai yhteistyössä muiden koulualueiden koulujen kanssa.

Erityisopetus, vuosiluokilla 1-9

Erityisopetuksessa kieltenopetus järjestetään oppilaan henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman (HOJKS) ja erityiskoulujen omien opetussuunnitelmien mukaisesti.

Lukio

Perusopetuksessa alkaneita A- ja B-kieliä voidaan jatkaa näinä kielinä myös lukiossa.

1. A-kielet

Perusopetuksessa alkaneet A- ja vapaaehtoiset A-kielet jatkuvat lukiossa A-kielinä, joita Oulun kaupungin lukiot tarjoavat seuraavasti:

englanti: kaikki lukiot

ranska: Oulun Lyseon lukio, Kuusiluodon lukio, Toppilan lukio, Kastellin lukio

saksa: kaikki lukiot

ruotsi: Oulun Lyseon lukio

venäjä: Madetojan lukio, Merikosken lukio

espanja: Oulun Lyseon lukio

Lukiot muodostavat tarvittaessa yhteisiä A-kielten ryhmiä.

2. B1-kieli

Kaikissa Oulun kaupungin lukioissa opiskellaan B1-kielenä ruotsia.

3. muut B-kielet

Koska B2- ja B3-kielet ovat valinnaisaineita, näiden ryhmien syntyminen riippuu vuosittain lukioiden oppilaiden valinnoista. Lukiot voivat järjestää resurssiensa mukaan myös kielten lyhytkursseja. Kielet voivat vaihdella vuosittain.

B-kieliä tarjotaan seuraavasti:

ranska: B2/B3: kaikki lukiot

saksa: B2/B3: kaikki lukiot

venäjä: B2/B3: Madetojan lukio, Merikosken lukio, Oulun Lyseon lukio, Pateniemen lukio, Oulun aikuislukio

italia: B2/B3: Madetojan lukio, Merikosken lukio, Pateniemen lukio

espanja: B2/B3: Oulun aikuislukio, Oulun Lyseon lukio

latina: B3: Oulun Lyseon lukio